

**Јавно претпријатие
МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о. - Скопје**

**Финансиски извештаи за годината
што завршува на 31 декември 2016 година**

и Извештај на независниот ревизор

СОДРЖИНА

	Страна
Извештај на независниот ревизор	1 - 5
Извештај за сеопфатна добивка	6
Извештај за финансиска состојба	7
Извештај за промените во главнината	8
Извештај за паричните текови	9
Белешки кон финансиските извештаи	10 - 37

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ДО ОСНИВАЧОТ И УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о. - СКОПЈЕ

Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о. - Скопје (во натамошниот текст “Претпријатието”), кои се состојат од извештајот за финансиска состојба на ден 31 декември 2016 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени на сопственичката главнина и извештајот за парични текови за годината што тогаш завршува и прегледот на значајни сметководствени политики и останати белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија. Оваа одговорност вклучува: дизајнирање, имплементирање и одржување на интерна контрола која што е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали истото е резултат на измама или грешка, избирање и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во дадените околности.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија објавени во Република Македонија. Заради прашањата опишани во пасусот-Основи за воздржување од мислење, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основ за мислење на ревизијата.

Основи за воздржување од мислење

- а) Како што е наведено во Белешка 14 кон овие финансиски извештаи, почнувајќи од 2013 година, Претпријатието го евидентира ефектот од зголемување / намалување на објективната вредност на биолошките средства-шумите преку ревалоризационата резерва. Ваквиот третман е во спротивност со МСС 41.34-Земјоделство, според кој ефектите од промените на објективната вредност на биолошките средства - шумите, кои што претставуваат безусловна државна поддршка, треба да бидат евидентирани преку Извештајот за сеопфатна добивка односно преку акумулираната добивка / (загуба.)

Напоменуваме дека заклучно со 31 декември 2015 година е извршено вкупно намалување на вака утврдената ревалоризациона резерва, по разни основи што не се поврзани со зголемување/намалување на објективната вредност на биолошките средства-шумите, односно за Ден 2,743,318 илјади. Во 2014 година е евидентирано зголемување на ревалоризациона резерва за износ од Ден 504,935 илјади како ефект од зголемување на објективната вредност на шумите.

Поради наведеното, не сме во можност да ја потврдиме вредноста на ревалоризационата резерва на 31 декември 2016 година.

(Продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ДО ОСНИВАЧОТ И УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о. - СКОПЈЕ (Продолжение)

- b) Како што е наведено во Белешка 8 кон овие финансиски извештаи, утврдувањето на објективната вредност на шумите се спроведува во согласност со член 25 од Правилникот за содржина на посебните планови за стопанисување со шуми, посебните планови за одгледување и заштита на шуми и годишните изведбени планови (“Службен весник на Република Македонија” бр. 48/198).

Меѓутоа, овој Правилник, во делот што се однесува на вреднување на шумските насади, не е усогласен со МСС 41.18 – Земјоделство (објавен во состав на Правилникот за сметководство во “Службен весник на Република Македонија” бр. 159/2009) и Законот за проценување (“Службен весник на Република Македонија” бр.115/2010 со пратечките измени и дополнувања) во однос на утврдување на објективната вредност на биолошките средства, а особено:

- Објективната вредност на биолошките средства-шуми во Претпријатието се утврдува за период од 10 години, додека согласно МСС 41 - Земјоделство, освен по иницијалното признавање, објективната вредност, односно нејзиното зголемување/намалување се утврдува на секој датум на известување, додека ефектот од зголемување/намалување на објективната вредност се искажува преку Извештајот за сеопфатна добивка;
- Исто така, за ново утврдената објективна вредност кумулативно се зголемува вредноста на шумите од претходниот десет годишен циклус, без да се земе во предвид ефектот од намалување на објективната вредност.

- c) Како што е наведено во Белешка 6 и 8 кон овие финансиски извештаи, во Претпријатието не е воспоставена поврзаност помеѓу биолошките средства-шумите, како извор на граѓа, и производството, во кое дрвната маса се преработува и финишира во залиха на готови производи. Напротив, кај шумите не се евидентира никакво намалување како резултат на сеча, а влезот во производство во тек се евидентира по плански цени, кои во себе не ја содржат вредноста на дрвната маса од сеча. Поради наведеното, вредноста на биолошките средства-шуми перманентно се зголемува, а залихите на производство во тек и готови производи се евидентираат по нереално искажани вредности.

Исто така, ние бевме назначени како ревизори на Претпријатието по 31 декември 2016 година и не бевме во можност да го набљудуваме физичкиот попис на залихите на почетокот на годината. Поради тоа, но и поради комплексниот начин на евидентирањето на залихите на Претпријатието, не бевме во можност, со примена на други ревизорски постапки да се увериме во количините и вредноста на залихите за годината што завршува на 31 декември, 2016.

(Продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ДО ОСНИВАЧОТ И УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о. - СКОПЈЕ (Продолжение)

- d) Како што е наведено во Белешка 5 кон овие финансиски извештаи, на 31 декември 2016 година Претпријатието побарува од државни институции Ден 160,215 илјади (2015: Ден 140,708 илјади). Ова побарување се однесува на манифестацијата “Ден на дрвото,” во која, секоја година, Претпријатието учествува со садници и други помошни материјали, за кои доставува фактура до ресорното Министерство, при што побарувањето кумулативно се зголемува од година во година, меѓутоа наплата не се добива.
- Истовремено, како што е наведено во Белешка 12 кон овие финансиски извештаи, Претпријатието има обврска согласно член 95 од Законот за шуми, секоја година да издвојува 3% од вредноста на исеченото дрво франко камионски пат за проширена репродукција на шумите. Ваквата обврска на 31 декември 2016 година изнесува Ден 222,450 илјади (2015: Ден 179,250 илјади), меѓутоа, истата не е намалена за износот на трошоците направени од страна на Претпријатието за учество во наведената манифестација “Ден на дрвото,” кои по својата суштина, согласно член 96 од Законот за шуми, претставуваат компонента на проширената репродукција на шумите, па оттаму би требало тековно да се евидентираат како намалување на обврската за проширена репродукција. Претпријатието има обврска средствата издвоени за проширена репродукција да ги уплатува секоја година во Буџетот на Република Македонија.
- e) Ние бевме назначени како ревизори на Претпријатието по 31 декември 2016 година и не бевме во можност да го набљудуваме физичкиот попис на залихите на почетокот на годината. Поради тоа но и поради комплексниот начинот на евидентирањето на залихите на Претпријатието, не бевме во можност, со примена на други ревизорски постапки да се увериме во количините и вредноста на залихите за годината што завршува на 31 декември, 2016 година.

(Продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

ДО ОСНИВАЧОТ И УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о. - СКОПЈЕ (Продолжение)

Воздржување од мислење

Поради значењето на прашањата објаснети во пасусот-Основи за воздржување од мислење, не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основ за мислење на ревизијата за финансиските извештаи на ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о.- СКОПЈЕ за годината што завршува на 31 декември 2016.

Обрнување на внимание

Без да даваме натамошни квалификации, обрнуваме внимание на следното:

- Како што е наведено во Белешка 14 кон овие финансиски извештаи, на 31 декември 2016 година, Претпријатието евидентирало акумулирана загуба во износ од Ден 819,536 илјади и задолжителна општа (законска) резерва од Ден 295,351 илјади. Во согласност со член 485.2 од Законот за трговски друштва, оваа резерва може да се користи за покривање на акумулираната загуба.
- Како што е наведено во Белешка 8 кон овие финансиски извештаи, заклучно со 31 декември 2016 година во Република Македонија не постои катастар на шуми и шумско земјиште што согласно член 77.1 од Законот за шуми што треба да биде востановен од страна на органот надлежен за работите во шумарството. Поради наведеното, Претпријатието е оневозможено да направи официјален попис на биолошките средства-шумите со кои стопанисува, за кое е обврзано согласно член 77.2 од истиот Закон.

(Продолжува)

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

**ДО ОСНИВАЧОТ И УПРАВНИОТ ОДБОР НА
ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о. - СКОПЈЕ**
(Продолжение)

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Претпријатието, исто така, е одговорно за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме за конзистентноста на годишната сметка и финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2016. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ п.о. - Скопје за годината што завршува на 31 декември 2016.

ТП РЕВИЗИЈА ЧУЛЕВА-Скопје

Соња Чулева, Управител

Соња Чулева, *Овластен ревизор*

Скопје, 31 мај, 2017 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината што завршува на 31 декември 2016
(Во илјади Денари)

		Година што завршува на 31 декември	
	Белешка	2016	2015
СРЕДСТВА			
<i>Тековни средства</i>			
Парични средства и еквиваленти на парични средства	3	51,916	162,632
Побарувања од купувачи	2,7; 4	127,063	437,485
Други побарувања и АВР	5	219,546	218,226
Залихи	2.4; 6	216,588	148,612
		615,113	966,955
<i>Долгорочни средства</i>			
Нематеријални и материјални средства-нето	2.6; 7	796,698	755,988
Биолошки средства-шуми	2.14;8	58,294,905	58,288,338
Биолошки средства-добиток	2.14; 9	4,543	4,171
Долгорочни финансиски средства	2.16; 10	26,309	33,490
Долгорочни побарувања		1,081	1,081
		59,123,536	59,083,068
ВКУПНО СРЕДСТВА		59,738,649	60,050,023
ОБВРСКИ			
<i>Тековни обврски</i>			
Обврски кон добавувачи	2.10; 10	286,704	249,056
Останати тековни обврски и ПВР	12	476,274	498,785
		762,978	747,841
Долгорочни обврски	13	314,156	333,476
СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА			
Основна главнина	14	5,940,384	5,940,384
Ревалоризациона резерва		53,245,316	53,245,316
Законска резерва		295,351	291,777
Останата резерва		-	387,129
Акумулирана (загуба)		(819,536)	(895,900)
Вкупна сопственичка главнина		58,661,515	58,968,706
ВКУПНО ОБВРСКИ И СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА		59,738,649	60,050,023

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи

Одобрено од Управниот одбор на 13 март, 2017 година.

Директор
Жарко Караџоски

Овластен сметководител,
Милка Лазаревска

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
На 31 декември 2016
(Во илјади Денари)

	Белешка	31 декември 2016	31 декември 2015
Приходи од продажба	2.2; 15	1,405,680	1,539,455
Останати приходи	16	230,336	235,071
Вкупно оперативни приходи		1,636,016	1,774,526
Промени на залихи на готови производи и производство во тек		68,549	(43,276)
Трошоци			
Набавна вредност на продадена трговска стока		(32)	(18,205)
Потрошени материјали, енергија, резервни делови и отписи	17	(115,687)	(122,235)
Депрецијација и амортизација	2.6; 7	(45,487)	(39,557)
Трошоци за вработените	2.8; 18	(857,257)	(794,103)
Трошоци за услуги	19	(410,903)	(411,819)
Останати оперативни трошоци	20	(267,684)	(263,461)
Вкупно оперативни трошоци		(1,697,050)	(1,649,380)
Финансиски приходи/(трошоци),нето	2.3; 21	(1,519)	(429)
Добивка/(загуба) пред оданочување		5,996	81,441
Данок на добивка	2.5; 22	(3,939)	(9,945)
Нето добивка / (загуба) за годината		2,057	71,496
Останата сеопфатна добивка		-	-
Вкупна сеопфатна добивка		2,057	71,496

*Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи*

Одобрено од Управниот одбор на 13 март, 2017 година.

Директор,

Жарко Караџоски

Овластен сметководител,

Милка Лазаревска

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА

Година што завршува на 31 декември 2016

(Во илјади Денари)

	Основна главнина	Ревалориза- циона резерва	Законска резерва	Останата резерва	Акумулирана добивка (загуба)	ВКУПНО
Состојба, 1 јануари 2016	5,940,384	53,245,316	291,777	387,129	(895,900)	58,968,706
Рекласификација во законска резерва	-	-	3,574	-	(3,574)	-
Покривање на акумулирана загуба од резерви	-	-	-	(387,129)	387,129	-
Корекција на грешка (МСС8)- Белешка бр.2.17	-	-	-	-	(309,248)	(309,248)
Нето добивка за 2016	-	-	-	-	2,057	2,057
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-
Состојба, 31 декември 2016	5,940,384	53,245,316	295,351	-	(819,536)	58,661,515
Состојба, 1 јануари 2015	5,940,384	53,342,855	291,777	420,314	(1,098,120)	58,897,210
Намалување на резерви за покривање на акумулирана загуба	-	(97,539)	-	(33,185)	130,724	-
Добивка за 2015 година	-	-	-	-	71,496	71,496
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-
Состојба, 31 декември 2015	5,940,384	53,245,316	291,777	387,129	(895,900)	58,968,706

*Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи*

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2016
(Во илјади Денари)

		Година што завршува на 31 декември	
Белешки		2016	2015
Парични текови од деловни активности			
Добивка/(загуба) пред оданочување		5,996	81,441
Усогласување за:			
Депрецијација и амортизација		45,487	39,557
Намалување / (зголемување) на побарувања од купувачи и други побарувања		(16,595)	29,064
Намалување / (зголемување) на залихите		(67,976)	45,182
Зголемување / (намалување) на обврски кон добавувачи и други тековни обврски		15,137	(8,976)
Нето парични средства од деловни активности		(17,951)	186,268
Парични текови од инвестициони активности			
Набавка на основни средства		(73,175)	(39,977)
Продажба на основни средства		-	-
Нето парични средства користени за инвестициони активности		(73,175)	(39,977)
Парични текови од финансиски активности			
(Отплата) / прилив на долгорочни побарувања и обврски -нето		(19,590)	(11,691)
Нето парични средства користени за финансиски активности		(19,590)	(11,691)
Нето зголемување / (намалување) на парични средства и еквиваленти на парични средства		(110,716)	134,600
Парични средства и еквиваленти на парични средства на почеток на годината	3	162,632	28,032
Парични средства и еквиваленти на парични средства на крајот на годината	3	51,916	162,632

Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ПРЕТПРИЈАТИЕТО

ЈП МАКЕДОНСКИ ШУМИ П.О. - СКОПЈЕ (во натамошниот текст: “Претпријатието”) е јавно претпријатие за стопанисување со шумите во државна сопственост на територијата на Република Македонија, основано со Одлука на Владата на Република Македонија бр.3028/1 од 15 декември 1997 година (“Службен весник на Република Македонија” бр.65/97.) Претпријатието е регистрирано во Основен суд-Скопје под Трег.бр.666/98 од 24 март 1998 година.

Согласно иницијалната регистрација, единствен оснивач и сопственик на Претпријатието е Владата на Република Македонија.

Во согласност со одредбите на Законот за јавните претпријатија ("Службен весник на Република Македонија" бр.38/96 со пратечки измени), Претпријатието е запишано во Централниот регистер на Република Македонија под деловоден број: 5204160.

Основната дејност на Претпријатието: 02.20 - Искористување на шумите.

Своето работење Претпријатието го врши според одредбите на следните закони:

Закон	Службен весник на Република Македонија
Закон за шуми	“Службен весник на Република Македонија” бр. 47/97 со пратечки измени: 7/2000, 89/2004, 54/2007, 103/2008, 53/2011, 25/2013, 79/2013, 43/2014, 160/2014, 33/2015, 44/2015, 147/2015, 07/2016 и 39/2016.
Закон за ловство	“Службен весник на Република Македонија” бр. 26/09 со пратечки измени
Закон за заштита и унапредување на животната средина и природата	Пречистен текст
Закон за јавна финансиска контрола	“Службен весник на Република Македонија” бр. 90/09 со пратечки измени

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ПРЕТПРИЈАТИЕТО (Продолжение)

Органи на Претпријатието, согласно член 16 од Законот за јавни претпријатија се Управниот одбор, Надзорниот одбор за контрола на материјално-финансиско работење и Директорот.

Управен одбор

Актуелниот состав на Управниот одбор на 31.12.2016 година е утврден во следниот состав:

Име и презиме	Позиција во УО
1. Горан Анастасовски	Претседател
2. Јасминка Васкова-Ташкова	Член
3. Живко Давчев	Член
4. Дарко Ѓеорѓиевски	Член
5. Семир Јашари	Член
6. Боби Величковски	Член
7. Дарко Андревски	Член
8. Марија Арсова	Член
9. Адем Шерифи	Член
10. Константин Бахчеванциев	Член
11. Оливера Трајановска	Член
12. Артон Бајрами	Член
13. Ерџан Селими	Член

Надзорен одбор за контрола на материјално-финансиското работење

Име и презиме	Позиција во НО
1. Јовче Стојановски	Претседател
2. Сабедин Рамука	Член
3. Марија Ѓошева	Член
4. Елена Гоговска	Член
5. Адријана Костовска	Член

Директор

Директор на Претпријатието е Жарко Караџоски, дипломиран правник.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ПРЕТПРИЈАТИЕТО (Продолжение)

Претпријатието своите активности ги обавува прелу следните сектори и служби:

Сектор	Служба
Сектор за користење на шуми и примарни преработки од дрво	Служба за внатрешна ревизија
Сектор за расадничко производство, одгледување, подигање, хортикултура и екологија на шуми	Служба за информатичка технологија
Сектор за заштита на шуми	Служба за општи работи
Сектор за лов, ловен туризам, фарми и рибници	Служба за маркетинг и информирање
Сектор за комерцијално работење	Служба за јавни набавки
Сектор за уредување и проектирање на шуми	
Сектор за развој и инвестиции	
Сектор за план и анализа	
Сектор за економско-финансиско работење	
Сектор за правни, кадровски и општи работи	

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ПРЕТПРИЈАТИЕТО (Продолжение)

Во состав на Претпријатието има 30 подружници:

Подружница/Град	Раководител/директор на Подружница	Приоритетна дејност
		02.10-Одгледување на шуми и останати дејности поврзани со шумарство
1.ШС СЕРТА - Штип	Дарко Шумански	
2.ШС Беласица - Струмица	Кирче Михаилов	02.10
3.ШС Кајмакчалан - Битола	Митко Стојановски	02.10
4.ШС Куманово - Куманово	Ваит Саити	02.10
5.ШС БОР - Кавадарци	Слободанчо Климоски	02.10
6.ШС Стогово - Дебар	Рами Лата	02.10
7.ШС Лешница - Тетово	Тони Ивановски	02.10
8.ШС ШАР - Гостивар	Форе Милошевски	02.10
9.ШС Малешево-Берово	Никола Атанасов	02.10
10.ШС Плачковица - Радовиш	Љупче Почивалец	02.10
11.ШС Кожуф - Гевгелија	Јован Јованов	02.10
12.ШС Шумарство - Св.Николе	Љупчо Ивановски	02.10
13.ШС Саланцак - Валандово	Митко Занов	02.10
14.ШС Карацица – Скопје	Анѓеле Спировски	02.10
15.ШС Липа - Крушево	Коле Ристески	02.10
16.ШС Црн Бор - Прилеп	Никола Чкрипески	02.10
17.ШС Јабланица - Струга	Жарко Бебекоски	02.10
18.ШС Галичица - Охрид	Наум Будоски	02.10
19.ШС Лопушник - Кичево	Витомир Сиљаноски	02.10
20.ШС Демир Капија - Д.Капија	Јован Јованов	02.10
21.ШС Бабуна - Велес	Горанчо Наунчев	02.10
22.ШС Голак - Делчево	Јордан Димитровски	02.10
23.ШС Осогово - КриваПаланка	Весна Митровска	02.10
24.ШС Кратово - Кратово	Горан Колевски	02.10
25.ШС Равна Река - Пехчево	Ѓорѓи Каракашов	02.10
26.ШС Преспадрво - Ресен	Михаил Волкановски	02.10
27.ШС Плачковица - Винаца	Делче Алексов	02.10
28.ШС Осогово - Кочани	Орце Димитров	02.10
29.ШС Бигла - Демир Хисар	Гоце Цветановски	02.10
30.ШС Сандански - М.Брод	Бојан Трајкоски	02.10

На 31.12.2016 година, Претпријатието има 2,373 вработени (2015:2,382 вработени.)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

2. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

2.1 Основи за подготовка и презентација на финансиските извештаи

Претпријатието ја води својата сметководствена евиденција и ги подготвува своите финансиски извештаи во согласност со измените на Законот за јавни претпријатија објавени во (“Службен весник на Република Македонија” бр. 83/2009, 38/1996, 6/2002, 40/2003, 49/2006, 22/2007, 83/2009, 97/2010, 6/2012, 119/2013, 41/2014, 138/2014, 25/2015, 61/2015 и 39/2016); одредбите на Законот за трговски друштва на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр.28/2004, 84/2005, 25/2007,87/2008, 177/2008, 17/2009, 42/2010, 48/2010, 169/2010, 24/2011, 166/2012, 70/2013, 119/2013, 120/2013, 187/2013, 38/2014, 41/2014, 138/2014, 88/2015, 192/2015, 06/2016 и 61/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на Република Македонија” бр.159/2009.) Според овој Правилник, сметководствените стандарди што се применуваат во Република Македонија се Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) и Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) од 2009 година, утврдени од Одборот за Меѓународни сметководствени стандарди (ИАСБ.)

Финансиските извештаи на Претпријатието се искажани во илјади македонски Денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија.

2.2 Политика за евидентирање на приходите

Претпријатието ги евидентира приходите со примена на принципот на фактичност на настаните, односно ги книжи во моментот на нивното настанување.

Претпријатието во согласност со Законот може да остварува приходи од:

- Производство и продажба на шумски сортименти;
- Собирање, производство и продажба на шумски плодови, печурки и лековити растенија (недрвни шумски производи), полжави и желки;
- Експлоатација на камен, песок, чакал, хумус и др.
- друго предвидено со закон.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

2. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.3 Репродукција на шумите и третман на конфискувана дрвна маса

Проста репродукција

Во согласност со член 94 од Законот за шуми, Претпријатието има обврска да обезбеди средства за проста репродукција на шумите, под која се подразбира:

- одгледување и заштита на постојните шуми;
- изградба на шумски патишта;
- техничко опремување поради вршење на работи за заштита на шумите; и
- изработка на планови за стопанисување.

Средства за проста репродукција на шуми во државна сопственост се обезбедуваат со издвојување 10% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шуми.

Овие средства се водат на посебна сметка.

При тоа, средствата за проектирање и изградба на шумски патишта; техничко опремување заради вршење на работи за заштита на шумите и за изработка на планови за стопанисување на шумите, можат да изнесуваат до 40% од висината на средствата издвоени за проста репродукција.

Проширена репродукција

Проширената репродукција, во согласност со член 95 од Законот за шуми опфаќа:

- подигнување на нови шуми со пошумување на голини и ерозивни земјишта;
- мелиорација на деградирани шуми и шикари;
- нега на шумски култури;
- превентивна заштита на шумите и шумските култури;
- сузбивање на болести;
- обезбедување на семе и шумски саден материјал;
- изградба на инфраструктурни објекти; и
- техничко опремување за спроведување на проширената репродукција на шумите.

За проширена репродукција се издвојува 3% од вредноста на исеченото дрво франко камионски пат. Овие средства се уплатуваат на сметка на Буџетот на Република Македонија, а согласно член 96 од Законот за шуми, се користат за проширена репродукција согласно Годишниот програм на Владата на Република Македонија, а особено за:

- пошумување на голини и ерозивни земјишта;
- мелиорација на деградирани шуми и шикари;
- нега на шумски култури и пренаменети пошумени површини;
- превентивна заштита на шуми и шумски култури;
- останати активности предвидени од страна на Националниот комитет (член 40-в од Законот);
- обезбедување на шумско семе и саден материјал;
- други активности.

Конфискувана дрвна маса

Во согласност со член 87-а од Законот за шуми, 30% од вредноста на одземеното (конфискувано) дрво се преотстапува на државни органи, дирекции и јавни и други Државни установи, согласно Одлука на Владата на Република Македонија. Од останатите 70% од вредноста на продадената дрвна маса, Претпријатието е должно да уплати 20% во Буџетот на Република Македонија, додека остатокот Претпријатието може да го користи за сопствени потреби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

2. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.4 Трансакции во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во Денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на трансакцијата.

Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажуваат со примена на официјални курсеви кои важат на денот на составувањето на Билансот на состојба.

2.5 Залихи

Залихите на Претпријатието се состојат од сировини, потрошни материјали, готови производи и трговска стока. Залихите се водат според пониската од цената на чинење или нето реализационата вредност. Цената на чинење се одредува врз основа на набавната вредност на сировините и потрошните материјали зголемени за царините и транспортните трошоци.

2.6 Данок на добивка

Тековен данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува согласно со одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија, а врз основ на добивката прикажана во Билансот на успех, коригирана за износот приходите што се признаваат и расходите што не се признаваат за даночни цели. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно. На вака добиената даночна основа се пресметува краен данок по стапка од 10%.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се утврдува со примена на методот на обврски во билансот на состојба за сите времи разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност во финансиските извештаи. Стапката на данок на добивка на денот на билансот на состојба се употребува за утврдување на одложените даночни средства и обврски. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви времи разлики. Одложени даночни средства се признаваат за одбитните времи разлики и ефектите од даночните загуби се пренесуваат во обем во којшто постои веројатност дека ќе се оствари оданочива добивка со цел да се овозможи одбитните времи разлики и пренесените даночни загуби да бидат искористени.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

2. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)**2.7 Недвижности, постројки и опрема (нематеријални средства)**

Недвижностите, постројките и опремата на Претпријатието иницијално се евидентираат по набавна вредност, што потоа се намалува за износот на акумулираната депрецијација и одредени оштетувања доколку се утврдени.

Депрецијацијата се пресметува врз основа на проценетиот век на употреба на средствата.

На средствата кои немаат сегашна вредност, а сèуште се во употреба, не им се пресметува депрецијација.

На средствата книжени на сметката на инвестиции во тек, до моментот на нивно ставање во употреба, не им се пресметува депрецијација.

Во продолжение се дадени годишни стапки на депрецијација, применети на некои позначајни ставки на недвижности, постројки и опрема на Претпријатието:

Опис	2016	2015
Градежни објекти –високоградба	2,5%	2,5%
Опрема за водовод и комунални услуги	5%	5%
Канцелариски мебел и опрема	20%	20%
Компјутери, патнички возила и телекомуникациска опрема	25%	25%
Останата опрема	10%	10%

Приходите или трошоците остварени со отуѓувањата се евидентираат како останати приходи од оперативно работење или оперативни трошоци,соодветно.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

2. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.8 Побарувања од купувачи

Побарувањата од купувачите се прикажани според нивната номинална вредност.

2.9 Испратнини за пензионирање, пензиски планови и технолошки вишок

Претпријатието учествува во пензискиот фонд со уплатување на определени придонеси утврдени со домашната легислатива. Придонесите, кои зависат од висината на платите, се уплатуваат во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија. Не постојат дополнителни обврски во однос на финансиските планови.

Претпријатието исто така исплаќа двократен износ од просечно исплатена нето плата во Република Македонија како отпремнина во случај на заминување во старосна пензија. Претпријатието нема резервирано средства за ваквите отпремнини, бидејќи смета дека истите нема да имаат значаен ефект врз финансиските извештаи.

2.10 Сметководствен принцип на континуитет

Финансиските извештаи на Претпријатието се подготвени врз основа на принципот на континуитет на 31 декември 2016 година и овој принцип продолжува да постои како претпоставка и после издавањето на финансиските извештаи.

2.11 Обврски кон добавувачи

Обврските кон добавувачите се прикажани по нивната номинална вредност. Неизмирените обврски кон добавувачите се отпишуваат по основ на застареност врз основа на одлука донесена од раководството. Износите на отпишаните обврски се признаваат како останати приходи во билансот на успех.

2.12 Принцип на транспарентност

Во согласност со Законот за јавните претпријатија, Претпријатието својата дејност ја врши според принципот на транспарентност.

2.13 Поврзани субјекти

Поврзани субјекти се сметаат дека се оние кои имаат значајна улога во донесување на финансиските и оперативните одлуки на Претпријатието. Мнозинскиот, односно единствен сопственик на Претпријатието е Владата на Република Македонија, кој има значајно влијание врз Претпријатието, а со тоа и моќ да го контролира работењето на Претпријатието во целина.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

2. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)**2.14 Биолошки средства**

Биолошките средства на Претпријатието се состојат од шуми и жив добиток. Сметководството на биолошките средства е уредено со МСС 41-Земјоделство. Биолошките средства на Претпријатието се водат според објективна вредност а се добиени од државата како безусловна државна поддршка. Сè додека шумата (или живиот добиток) расте, претставува биолошко средство. Во моментот на сеча, тоа веќе не е биолошко средство, туку производ кој понатаму се евидентира како залиха.

Почетно признавање на биолошките средства (41.10)

Биолошките средства можат да бидат признаени единствено доколку:

- a) Ентитетот ги контролира средствата како резултат на минати настани;
- b) Постои веројатност дека идни економски користи поврзани со средствата ќе претставуваат прилив во Ентитетот;
- c) Објективната или набавната вредност на средството можат веродостојно да се измерат.

Приходот од почетното признавање на биолошките средства според објективната вредност намален за трошоците на продажба треба да биде вклучен во Билансот на успех во периодот кога настанале (41.28).

Утврдување на објективната вредност

При утврдување на објективната вредност се користат податоци од релевантни активни пазари. Доколку не постои активен пазар се користи едно или повеќе од следните, кога се расположиви, за утврдување на објективната вредност (41.18, 41.20):

- Последна цена на пазарна трансакција, под услов да не постоела значајна промена на економските околности помеѓу датумот на трансакцијата и крајот на периодот за известување
- Пазарни цени за слични средства со корекции кои би ги одразувале разликите
- Секторски стандардни мерила како што е вредност изразена преку извозна единица, количина или хектари
- Сегашна вредност на очекувани нето парични текови од средството, дисконтирано според тековна дисконтна стапка.

Мерење на биолошките средства

Биолошките средства се мерат при почетното признавање и на секој датум на известување според нивната објективна вредност намалена за проценетите трошоци за продажба, освен доколку вредноста не може веродостојно да се утврди (41.12.)

Добивки и загуби (41.26)

Добивка или загуба што произлегува при почетното признавање на биолошкото средство според објективна вредност намалена за проценети трошоци во моментот на продажба и од промената во објективната вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба на биолошкото средство, треба да се вклучи во добивката или загубата за периодот во кој настанала.

Државни поддршки (41.34)

Безусловна државна поддршка која се однесува на биолошко средство мерено според неговата објективна вредност намалена за проценетите трошоци во моментот на продажба, треба да се признае како приход, кога и само кога државната поддршка станува побарување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

2. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.15 Јавни набавки

Претпријатието ги извршува набавките чија вредност е поголема од ЕУР 500 во денарска противвредност во согласност со Законот за јавни набавки ("Службен весник на Република Македонија" бр.136/2007 година) и измените и дополнувањата на Законот објавени во "Службен весник на Република Македонија", како и следните прописи и акти донесени врз основа на одредбите на Законот:

Ред. број	Назив на прописот	Објавен/Извор
1.	Методологија за изразување критериуми за доделување на договори за јавни набавки во бодови	Министерство за финансии на Република Македонија
2.	Правилник за форма и содржина на огласите и известувањето при доделување на договори за јавни набавки	"Службен весник на Република Македонија" бр.154/07
3.	Правилник за постапка на отварање на понуди и образец за водење записник за отварање на понуди	"Службен весник на Република Македонија" бр.154/07
4.	Правилник за формата и содржината на образецот од извештајот за спроведување на постапката за јавна набавка	"Службен весник на Република Македонија" бр.154/07
5.	Уредба за видовите и активностите на градење кои се предмет на договори за јавни набавки	"Службен весник на Република Македонија" бр.158/07
6.	Уредба за услугите кои се предмет на договорите за јавни набавки на услуги	"Службен весник на Република Македонија" бр.157/07
7.	Упатство за пополнување на Извештајот за спроведена постапка	Министерство за финансии на Република Македонија
8.	Одлука за утврдување на индикативен список на договорни органи	Влада на Република Македонија
9.	Правилник за содржина на тендерска документација	"Службен весник на Република Македонија" бр.19/08
10.	Правилник за формата и содржината на огласите и известувањата при доделување на договорите за јавните набавки	бр.23-48781/1 од 19.12.2007, а во примена од 01.01.2008
11.	Правилник за формата и содржината на извештајот од спроведената постапка	"Службен весник на Република Македонија" бр.2/08
12.	Правилник за формата и содржината на огласот, известувањето за поништување на постапката и образецот за евиденција на постапките со барањата за прибирање на понуди	бр.23-48778/1 од 19.12.2007 со примена од 01.01.2008 година
13.	Правилник за начин на користење на електронски систем за јавни набавки	Министерство за финансии на Република Македонија
14.	Правилник за формата и содржината на годишниот план за јавни набавки	Министерство за финансии на Република Македонија со примена од 01.01.2008
15.	Правилник за начинот на проценување на вредноста на договорите за јавни набавки	Министерство за финансии на Република Македонија со примена од 01.01.2008
16.	Останати релевантни измени и дополни на Законот	2008-2016

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

2. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (Продолжение)

2.16 Долгорочни финансиски вложувања

Долгорочните финансиски вложувања се состојат од учество во капиталот во поврзани и останати правни лица, хартии од вредност наменети за тргување или расположиви за продажба.

Учество во капиталот на поврзани и останати правни лица

Учеството во капиталот во поврзани и други правни лица почетно се признаваат по набавна вредност, а на крајот на периодот за известување се искажуваат по фер вредност, при што разликата се ефектуира во Извештајот за сѐопфатна добивка.

Хартии од вредност наменети за тргување

Хартиите од вредност наменети за тргување се вреднуваат по фер вредност. Фер вредноста се дефинира како износ по кој едно средство може да се размени или да се затвори обврска меѓу две странки кои имаат волја да ја обават трансакцијата на взаемно корисен и пријателски начин. Добивките или загубите што при тоа се јавуваат, се вклучуваат во нето добивките или загубите на периодот.

Хартии од вредност расположиви за продажба

Хартиите од вредност расположиви за продажба се вреднуваат по фер пазарна вредност. Сите реализирани загуби или добивки во однос на фер вредноста се евидентираат преку ревалоризациона резерва, а во моментот на фактичка продажба како трошок на периодот.

2.17 Корекција на грешка (МСС 8)

Во согласност со МСС 8, во Претпријатието во 2016 година е направена корекција на товар на акумулираната загуба во вкупен износ од Ден 309,248 илјади.

Корекцијата се однесува на:

Основ за корекција	Ден '000
-Отпис согласно Записник од УЈП бр.24-19/07150-70134 од 14.10.2016 година	292,464
-Отпис на вложувања во средства расположиви за продажба во ентитети во кои е спроведена ликвидација	7,180
-Отпис на обврски од минати години:	
а)ШС Липа-Крушево	1,141
б)ШС Јабланица -Струга	4,264
в)ШС Стоговор -Дебар	4,129
Останато	70
ВКУПНО	309,248

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

3. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ
НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември	31 декември
	2016	2015
Денарски жиро сметки	51,273	159,099
Парични средства во благајна – Денари	600	894
Девизни сметки	6	2,594
Девизна благајна	37	45
	51,916	162,632

4. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември	31 декември
	2016	2015
Побарувања од интерни односи (подружници)	-	18,244
Побарувања од купувачи во земјата	115,541	122,060
Побарувања од купувачи во странство	-	115
Утужени спорни побарувања	10,386	292,632
Вредносно усогласување на побарувањата	-	(1,231)
Побарувања за дадени аванси	1,136	5,665
	127,063	437,485

За утужените спорни побарувања кои на 31.12.2015 година биле во износ од Ден 292,632 илјади е извршен отпис преку акумулирана добивка, во согласност со МСС8. За остатокот вредносно усогласување не е извршено, иако се работи за побарувања што во најголем дел се постари од 3 и повеќе години.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

5. ДРУГИ ПОБАРУВАЊА

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Побарувања за камати	-	68
Побарувања за повеќе платени придонеси	-	13
Побарувања од државни институции	160,215	140,708
Побарувања од вработени	34,215	41,378
Краткорочни депозити и кауции	290	920
Останати побарувања	515	-
Побарување за ДД	1,862	-
АВР	22,449	35,139
	219,546	218,226

Побарувањето од државни институции се однесува на (евиденционо) побарување за направени издатоци во врска со настанот *Ден на дрвото*, на кој секоја година Претпријатието учествува со садници и други материјали и останати трошоци, и за кое се доставува фактура до ресорното Министерство, меѓутоа, побарувањата се кумулираат од година во година, а наплата не се остварува, од причина што не постои обврска на страната на Министерството.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

6. ЗАЛИХИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Суровини и материјали во магацин	20,304	17,581
Резервни делови	16,661	21,094
Ситен инвентар во магацин	10,885	11,462
Ситен инвентар во употреба	50,796	51,094
Автогуми на залиха и во употреба	13,605	11,914
Исправка вредност на ситен инвентар и автогуми	(64,431)	(63,902)
Производство во тек	120,807	62,668
Залиха на готови производи	43,518	33,546
Залиха на готови производи во туѓ склад	151	151
Залиха на трговска стока во магацин и во продавница	4,292	3,004
	216,588	148,612

Во Претпријатието не е воспоставена врска помеѓу биолошките средства-шумите, како извор на граѓа, и производството, во кое дрвната маса се преработува и финишира во готов производ. Напротив, кај шумите не се евидентира никакво намалување како резултат на сеча, а влезот во производство во тек се евидентира по плански цени, кои во себе не ја содржат вредноста на дрвната маса од сеча. Поради наведеното, вредноста на биолошките средства-шуми перманентно се зголемува, а залихите на производство во тек и готови производи се евидентираат по нереално искажани вредности.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

7. НЕМАТЕРИЈАЛНИ И МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Нематери- јални средства	Земјиште	Градежни објекти	Постројки, опрема, канц. мебел, возила	Инвести- ции во тек	ВКУПНО
Набавна вредност						
Состојба, 1 јануари 2016	49,988	164,553	1,186,735	596,753	37,301	2,035,330
Набавки	4,330	-	3,953	56,271	21,643	86,197
Продажба / отпис	(654)	-	(54)	(24,611)	-	(25,319)
Трансфер	-	-	-	8,143	(8,143)	-
Состојба, 31 декември 2016	53,664	164,553	1,190,634	636,556	50,801	2,096,208
Акумулирана депресијација						
Состојба, 1 јануари 2016	(29,122)	-	(746,507)	(503,713)	-	(1,279,342)
Трошок за годината	(4,571)	-	(26,510)	(14,406)	-	(45,487)
Продажба / отпис	654	-	54	24,611	-	25,319
Состојба, 31 декември 2016	(33,039)	-	(772,963)	(493,508)	-	(1,299,510)
Сметководствена вредност на 31 декември 2016	20,625	164,553	417,671	143,048	50,801	796,698
Сметководствена вредност на 31 декември 2015	20,866	164,553	440,228	93,040	37,301	755,988

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

8. БИОЛОШКИ СРЕДСТВА-ШУМИ (Во илјади Денари)

	<u>Иглолисни шуми</u>	<u>Листопадни шуми</u>	<u>Мешовити шуми</u>	<u>Други шуми</u>	<u>Овошни насади</u>	<u>ВКУПНО</u>
Промени во објективната вредност Состојба, 1 јануари 2015	9,726,061	15,704,960	18,631,122	13,734,776	491,419	58,288,338
Добивки/(загуби) од промени во објективна вредност намалени за трошоци на продажба	-	-	-	6,946	-	6,946
Зголемување како резултат на набавки	-	-	-	-	-	-
Намалување поради продажба	-	-	-	-	-	-
Рекласификација во с/ва што се држат за продажба (МСФИ5)	-	-	-	-	-	-
Намалување поради сечење на шумите (берба) и трансфер во залихи	-	-	-	-	-	-
Други зголемувања/ намалувања	-	-	-	-	(379)	(379)
На 31 декември 2016	<u>9,726,061</u>	<u>15,704,960</u>	<u>18,631,122</u>	<u>13,741,722</u>	<u>491,040</u>	<u>58,294,905</u>
Промени во објективната вредност На 31 декември 2015	<u>9,726,061</u>	<u>15,704,960</u>	<u>18,631,122</u>	<u>13,734,776</u>	<u>491,419</u>	<u>58,288,338</u>

(Продолжува)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

8. БИОЛОШКИ СРЕДСТВА-ШУМИ (Продолжение)

Хронологија на зголемувањето/(намалувањето) на вредноста на шумите по извршената проценка

Ефект од зголемување /(намалување) на вредноста на шумите	Вредност на шумите во 000' Денари
На	
31.12.2013 (по проценка)	57,778,533
Зголемување на објективната вредност преку	
зголемување на ревалоризациона резерва	504,935
На	
31.12.2014	58,283,468
Зголемување на објективна вредност преку	
добивка (Белешка 16)	4,870
На	
31.12.2015	58,288,338
Зголемување на објективна вредност преку	
добивка (Белешка 16)	6,946
Намалување на вредност по	
други основи (Белешка 20)	(379)
На	
31.12.2016	58,294,905

Утврдувањето на објективната вредност на шумите се спроведува во согласност со член 25 од Правилникот за содржина на посебните планови за стопанисување со шуми, посебните планови за одгледување и заштита на шуми и годишните изведбени планови (“Службен весник на Република Македонија” бр. 48/198). Меѓутоа, овој Правилник, во делот што се однесува на вреднување на шумските насади, не е усогласен со МСС 41.18 – Земјоделство (објавен во склоп на Правилникот за сметководство во “Службен весник на Република Македонија” бр. 159/2009) и Законот за проценување (“Службен весник на Република Македонија” бр.115/2010 со пратечките измени и дополнувања).

Катастар на шуми и обврска за попис

Заради евиденција на шумите и шумското земјиште, во органот надлежен за работи во областа на шумарството, согласно член 77.1 од Законот за шуми треба да востанови и води катастар на шуми и шумско земјиште. Заклучно со 31.12.2016 година, Катастар на шуми и шумско земјиште на ниво на Република Македонија не е востановен, па оттаму, Претпријатието не е во можност да ја изврши својата обврска за годишен попис на шумите, која произлегува од член 77.2 од Законот за шуми.

Шумите vis a vis производство во тек и залиха на готови производи

Не е воспоставена поврзаност помеѓу биолошките средства-шумите, како извор на граѓа, и производството, во кое дрвната маса се преработува и финишира во готов производ. Напротив, кај шумите не се евидентира никакво намалување како резултат на сеча, а влезот во производство во тек се евидентира по плански цени, кои во себе не ја содржат вредноста на дрвната маса од сеча. Поради наведеното, вредноста на биолошките средства-шуми перманентно се зголемува без да се евидентира трансфер во залихи.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

9. БИОЛОШКИ СРЕДСТВА-ДОБИТОК (Во илјади Денари)

	Крупен добиток	Свињи и маторици	Друго основно стадо	ВКУПНО
Објективна вредност Состојба, 1 јануари 2016	307	233	3,631	4,171
Добивка/(загуба) од промена во објективна вредност	-	-	-	-
Нови набавки	-	-	372	372
Намалување поради продажба /	-	-	-	-
Рекласификација во сва што се држат за продажба МСФИ 5.	-	-	-	-
Намалување поради колење и трансфер во залихи	-	-	-	-
Објективна вредност, 31 декември 2016	307	233	4,003	4,543
Објективна вредност, 31 декември 2015	307	233	3,631	4,171

Новите набавки во 2016 година во износ од Ден 372 илјади се однесува на набавен пчеларник.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

10. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Вложувања во средства расположиви за продажба	33,490	33,490
Исправка на вредност (Белешка 20)	(7,181)	-
	26,309	33,490

Во 2016 година е извршена исправка на вредноста на вложувањата во средства расположиви за продажба во износ од Ден 7,181 илјади.

Вложувањата во средства расположиви за продажба, според состојбата од Централниот Депозитар за хартии од вредност на Република Македонија, ја потврдува сопственоста / вредноста на следните хартии од вредност (акции):

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Уни Банка АД-Скопје	4,500	4,500
Комерцијална банка АД-Скопје	320	320
Металец АД-Прилеп	-	18
ШИК Плачковица	-	11,023
Пелагонија Транс	28	28
Стопанска Банка АД-Битола	591	591
	5,439	16,480

Остатокот од Ден 20,870 илјади се однесува на вложувања во удели во друштва за чија вредност Претпријатието е во постапка на тековно усогласување на вредноста на средствата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

11. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Обврски од интерни односи (подружници)	-	14,454
Обврски кон добавувачи во земјата	213,783	186,514
Обврски кон добавувачи во странство	33,443	-
Примени аванси – од земјата	39,478	47,114
Примени депозити	-	974
	286,704	249,056

Во 2016 година обврските во интерни односи се целосно, без остаток, пребиени со побарувањата во интерни односи. Во 2015 година, побарувањата од интерни односи се поголеми од обврските за Ден 3,790 илјади.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

12. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Обврска за ДДВ	103,643	178,428
Обврска за данок од добивка	20,680	9,950
Обврски за даноци и придонеси на плати	21,611	22,280
Персонален данок	10,717	7,125
Данок на имот	3	4
Обврска за камати	19	3
Обврска за издвојување за проширена репродукција на шумите <i>Ден на дрвото</i>	222,450	179,250
Обврска за плати	75,064	67,568
Обврски за УО и НО	196	125
Останати обврски	2,167	3,675
ПВР	19,724	30,377
	476,274	498,785

Останати обврски во вредност од Ден 222,450 илјади (2015: Ден 179,250 илјади) се однесуваат на законската обврска на Друштвото за проширена репродукција на шумите со издвојување 3% од вредноста на исеченото дрво франко камионски пат. Согласно Законот за шуми, овој износ треба да се уплатува секоја година на сметка на Буџетот на Република Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

13. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Долгорочни резервации за шуми за проста репродукција	287,347	305,934
Останати резервации	2,005	2,005
Обврски за депозити и кауции	24,804	25,537
	314,156	333,476

Долгорочната резервација за шуми од Ден 287,347 илјади (2015: Ден 305,934 илјади) произлегува од законската обврска за издвојување средства за проста репродукција на шумите во државна сопственост, што се обезбедува со издвојување 10% од вредноста на исеченото дрво, франко камионски пат во шуми.

Овие средства, согласно Законот за шуми, треба да се водат на посебна сметка.

Движењето на долгорочната резервација за проста репродукција на шуми во 2016 и 2015 година е следно:

	2016 000' Ден	2015 000' Ден
Почетна состојба на 01.01.2016	305,934	288,566
Зголемување еднакво на 10% од вредноста на исечено дрво франко камионски пат во шуми (Белешка 20)	123,146	121,327
Намалување на обврската со приходи од намалување на обврска за резервација и приложени ситуации (Белешка 16)	(141,733)	(103,959)
Состојба на 31.12.2016	287,347	305,934

Согласно член 94 точка 4 од Законот за шуми, намалувањето на обврската за резервација за проста репродукција на шумите може да изнесува максимум 40% од вредноста на резервацијата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

14. СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ

Државен капитал (Основна главнина)

Структурата на основната главнина на Претпријатието на 31 декември 2016 и 2015 година, според извештајот од Централниот Регистар на Република Македонија вредноста е следна:

<i>Сопственик</i>	% структура		Во илјади Денари	
	2016	2015	2016	2015
Влада на Република Македонија	100%	100%	5,940,384	5,940,384
Вкупно основна главнина	100%	100%	5,940,384	5,940,384

Задолжителна(законска) резерва

Претпријатието има задолжителна резерва, како општ резервен фонд, која се формира по пат на зафаќање на 5% од нето добивката. Издвојувањето се врши сè до моментот додека резервата не достигне износ кој е еднаков на 10% од основната главнина.

До достигнување на законскиот минимум, оваа резерва може да се користи само за покривање на загуба, а кога ќе го надмине предвидениот минимум, вишокот може да се користи, по претходно донесена одлука на УО, и за дополнување на износот утврден за исплата на сопственикот.

Ревалоризациона резерва

Во 2013 година е спроведена проценка на капиталот на Претпријатието, а ефектот од зголемување на објективната вредност на биолошките средства-шуми е однесен на ревалоризациона резерва. Од тој момент, заклучно со 31.12.2016 година, хронологијата на промените во ревалоризационата резерва е следна:

Зголемување / (намалување) на вредноста на ревалоризационата резерва	Вредност во 000' Денари
Состојба по проценка	55,483,699
-Намалување по записник на УЈП	(869,622)
Состојба на 31.12.2013	54,614,077
-Намалување за дел за конверзија на обврски во траен влог на Владата на РМ	(1,776,157)
-Зголемување на објективна вредност биолошки средства-шуми со примена на интерна методологија на Претпријатието	504,935
Состојба на 31.12.2014	53,342,855
-Намалување поради покривање на загуба од работењето	(97,539)
Состојба на 31.12.2015	53,245,316
-	-
Состојба на 31.12.2016	53,245,316

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

15. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември	31 декември
	2016	2015
Приходи од продажба на домашен пазар	1,405,680	1,534,424
Приходи од продажба на странски пазар	-	5,031
	<u>1,405,680</u>	<u>1,539,455</u>

Во рамките на приходите од продажба на домашен пазар од Ден 1,405,680 илјади е вклучен приход од учество во манифестацијата *–Ден на дрвото*, во износ од Ден 19,507 илјади.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

16. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Приходи од користење на сопствени добра	1,589	8,470
Приходи од наемнини	766	1,012
Приход од зголемување на објективната вредност на биолошките средства-шумите (Белешка 8)	6,946	4,870
Приход од зголемување на објективната вредност на биолошките средства-добиток (Белешка 9)	372	-
Вредносно усогласување на материјални и нематеријални средства	3,012	15,219
Вредносно усогласување на залихи	36	10
Наплатени отпишани побарувања	6,503	502
Приходи од вишоци по попис	-	467
Приходи од намалување обврска за проста репродукција врз основ на изработени ситуации (патишта, заштита и др.)-(Белешка 13)	90,048	89,200
Приходи од намалување на обврска за проста репродукција-(Белешка 13)	51,685	14,759
Приходи од конфискација	17,077	34,078
Останати приходи	52,302	66,484
	230,336	235,071

Приходите од Ден 90,048 илјади и Ден 51,685 илјади, или вкупно Ден 141,733 илјади, се однесуваат на приходи со кои директно се намалува обврската за проста репродукција која Претпријатието ја евидентира во согласност со член 95 од Законот за шуми (Белешка 13.) Овој износ, согласно член 95.4 треба да изнесува максимум 40% од вредноста на тековниот трошок за проста репродукција (Белешка 16) односно, треба да изнесува вкупно Ден 49,258 илјади (2015: Ден 48,531 илјади.)

Останатите побарувања во износ од Ден 52,674 илјади се однесуваат на приходи од поранешни години од Ден 8,888 илјади; приходи од наплатени шумски штети од Ден 20,649 илјади; непредвидени приходи од Ден 2,920 илјади и останати приходи во износ од Ден 20,217 илјади.

Во 2016 година Претпријатието остварило приходи од конфискувано дрво во износ од Ден 17,077 илјади (2015: Ден 34,078 илјади.) Во согласност со член 87-а од Законот за шуми, 30% од вредноста на одземено (конфискувано) дрво се преотстапува на државни органи, дирекции и јавни и други државни установи, согласно Одлука на Владата на Република Македонија.

Од останатите 70% од вредноста на продадената дрвна маса, Претпријатието е должно да уплати 20% во Буџетот на Република Македонија, додека остатокот Претпријатието може да го користи за сопствени потреби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

**17. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА,
РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И ОТПИСИ**

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Потрошени материјали и сировини	23,977	25,177
Трошоци за енергија	69,912	76,469
Резервни делови	17,530	17,279
Отпис на ситен инвентар	4,268	3,310
	115,687	122,235

18. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Бруто плати и надоместоци	854,530	792,446
Трошоци за службени патувања	156	152
Надоместоци за УО и НО	2,571	1,505
	857,257	794,103

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

19. ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Транспортни трошоци	228,107	240,538
Поштенски (пошта, телефони и тн.)	6,897	9,474
Надворешни услуги	121,588	97,868
Одржување	9,291	8,175
Наемнини	20,380	13,213
Комуналии	5,219	5,571
Осигурување	1,178	1,158
Банкарски	1,258	1,264
Останати	16,985	34,558
	410,903	411,819

20. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Реклама и репрезентација	278	1,266
Трошоци за долгорочни резервации за проста репродукција согласно чл.95 од Законот за шуми (Белешка 13)	123,146	121,327
Трошок за вредносно усогласување на долгорочните вложувања (Белешка 10)	7,181	-
Трошок за намалување на вредноста на шумите (Белешка 8)	379	-
Даноци и такси	62,694	39,442
Интелектуални услуги	28,196	38,788
Вредносно усогласување на краткорочни побарувања	1,632	4,986
Директен отпис на побарувања	2,281	11,675
Кусоци	845	957
Надомест на штета	1,716	1,662
Други услуги	39,336	43,358
	267,684	263,461

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
31 декември 2016

21. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ /(ТРОШОЦИ)-НЕТО

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Трошоци за камати	(1,509)	(2,984)
Негативни курсни разлики	(10)	(28)
Приходи од камати	-	2,566
Позитивни курсни разлики	-	17
	(1,519)	(429)

22. ДАНОК НА ДОБИВКА

Тековните трошоци за данокот на добивка се пресметуваат според Законот за данок на добивка кој се применува во Република Македонија. Законскиот данок на добивка во 2016 од 10% се пресметува добивката од Билансот на успех, коригирана за износот на непризнати расходи.

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Добивка/(загуба) пред оданочување	5,996	81,441
Данок на добивка 10% (2015:10%)	(3,939)	(9,945)
Ефективна даночна стапка:	65.69%	12,21%

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2016

23. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ

Кредитен ризик

Основните финансиски средства на Претпријатието се салда кај банки и парични средства, побарувања од купувачите и други побарувања.

Управувањето со кредитен ризик се врши со превземање голем број активности од страна на раководството. Концентрацијата на кредитен ризик во Претпријатието не е голема бидејќи се работи за мали поединечни износи без при тоа да постои поврзаност меѓу клиентите.

Со цел да обезбеди подобра наплата на своите побарувања, Претпријатието ги спроведува следните активности: предлага компензации, иницира утужувања или вон судски спогодувања. Изложеноста на кредитен ризик е следна:

	Во илјади Денари	
	Годината што завршува на	
	31 декември 2016	31 декември 2015
Побарувања од купувачи и други побарувања	346,609	655,711
Пари и парични еквиваленти	51,916	162,632
	398,525	818,343

Даночен ризик

Македонската легислатива е предмет на разни интерпретации и чести промени. Интерпретациите на даночната легислатива кои се применуваат од страна на даночните власти врз трансакциите и активностите на Претпријатието, можат да не коиндицираат со оние на раководството. Како резултат на тоа, одредени трансакции можат, според мислење на даночните власти, да бидат предмет на оданочување, а Претпријатието може да биде приморано да плати дополнителни даноци, казни и камати, кои по својот обем можат да бидат значителни. Документацијата на Претпријатието останува отворена за контрола од страна на даночните власти за период од десет години.

24. НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

Финансиската документација на Друштвото не била предмет на даночна контрола од страна на надлежните даночни власти во последните две години, освен за ДДВ и ДД, Записник за надворешна контрола на данок на добивка за 2014 година, број 24-19/07150-70134 од 14.10.2016 година. Дополнителни даноци и други давачки што можат да произлезат од такви контроли, во овој момент не можат со сигурност да се предвидат.